

A Szent Mihály-templom megújul, megszépül

Megújul Érd Szent Mihály temploma. Az Óvárosban található kivételes szépségű műemléket kutatófeltárások eredményei alapján újítyák fel.

A templom novemberben nyitja meg újra kapuit

A templom körül 2008. óta folyamatosan zajlanak a munkálatok, jelenleg a belső térben falképrestaurálás és rekonstrukciós festés – több kor műértékeket képviselő hagyatékának a restaurálása – történik. A falfestés kiegészül a nyugati falon feltárt két barokk körablak bemutatásával, és a barokk oltárok, keresztelőkút stb. restaurálásával. A munkálatok állásáról *Derdák Éva* festő-restaurátor művész mesélt lapunknak.

bemutatni, ami valaha itt volt és feltárható (tehát még megvan, nem pusztult el). Vannak fotóink az 1959-ben készült, akkoriban nagyon jó minősítést kapó festésről és volt lehetőségünk betekinteni a korabeli historia domusba, illetve a püspökségi iratok egy részébe is. Az általunk feltárt 1959-es minőségi festés után még két ízben volt kifestve a templom.

A templomban csak a két figurális ábrázolás – a Szent Margitot és Szent Imrét ábrá-

zoló kép – valamint a diadalív szentségeket jelképező képi ábrái készültek úgynevezett tartós mészkazein technikával. A többi enyves festés, ami porló, így azokat nem tudjuk megtartani. A szentélyablak eredeti szürke felületét is majd retusálással egészítjük ki, hogy ezzel is kézzelfogható közelségbe kerüljön az adott kor. A felület végig világos tónusú lesz, mert hosszú időn keresztül fehér volt. Én ezt tartom a legminősé-

gibb kialakításnak – mondta *Derdák Éva*.

Sok minden változhat még. Olyan ez, mint amikor egy rendező filmet készít. Apró részletekből – amik önmagukban is mindig mutatnak valami új szépséget – kell megteremteni a végső harmóniát. Az 1959-es festés nagyon magas szintű minősítést kapott mind a püspökség, mind a helyi lakosok részéről. Elfogadták, hogy most is az legyen bemutatva, ne pedig egy légből kapott festés, ami nem veszi figyelembe a régi értékeket. A falfelület visszafogott szürkés-kékes-zöldes árnyalatú, az oltár intenzív, aranyozott vörös-kék színvilágú, a Szent Mihály szobor piros-arany felületű lesz – jegyezte meg a restaurátor.

Az oratórium – amit 1882-ben építettek a templomhoz – terrakotta színű oldalfestése egykorú magával az épületrésszel. Itt rekonstrukciós festés csak az oldalfalon készíthető ilyen határidővel. A mennyezeti neobarokk festés maradványait egyelőre csak konzerváljuk, és egyszínű festéssel lefedjük, így megőrizzük az utókor számára, és ha lesz rá igény, valamint anyagi lehetőség, a későbbi korokban feltárható.

Ide kerül vissza a keresztelőkút, vagy -medence, aminek a felületét szintén feltárjuk, de ezt még engedélyeztetni kell. Az első tervbe ez ugyan nem került bele, de a szakzsűri úgy

A rekonstrukció nyomán a templom visszanyeri belső terének harmóniáját

döntött, mégis készüljön el a mostani felújítás során. Nagyon szép látvány lesz. A plébános úr azt szeretné, ha ez lenne a keresztelőkápolna – fejezte ki *Derdák Éva*, majd hozzátette: a munkálatokhoz engedélyezettetés szükséges.

Műemlék templom esetében minden beavatkozás engedélyköteles tevékenység. Minden a szakhatóságok felügyeletével történik. Ez a templom nem véletlenül kapott annak idején, a felépülésekor építészeti kialakítása és belső berendezései révén kiváló minősítést. 1882-ben már silányult a minőség, hiszen enyves technikával dolgoztak a falfestők, kivéve azok a mesterek, akik munkáikat nem pár évtizedre, hanem az utókorra szánták. Legjobban a festőművész tudja, mennyit ér a műve – hangsúlyozta *Derdák Éva*.

Szegedi János alpolgármester lapunknak elmondta, a város támogatja a műemlékek helyreállítását.

– Az önkormányzatnak volt egy úgynevezett műemléki alapja, amibe évenként 10 millió forintot tettünk. Ebből gyakorlatilag négy év alatt 36 mil-

lió forint került a Szent Mihály templomi rekonstrukciós és restauratori munkálatok finanszírozására – természetesen a székesfehérvári megyei püspökséggel egyeztetve, hiszen a templom ugyan Érden van, de a megyei püspökséghez tartozik, így nyilvánvalóan ő gyakorol befolyást felette. A püspökség hozzájárult ahhoz, hogy az általunk történő finanszírozásban elkezdjük az épület megerősítését, a víztelenítést, a parkrendezést stb, míg ők megteremtik a folytatáshoz szükséges anyagi forrásokat. Most annak a kornak a feltárása történik, amit a műemléki felügyelőség technikailag és művészileg is legstabilabbnak ítélt meg – emelte ki az alpolgármester.

A restaurálást és rekonstrukciót megelőző kutatási szakasz már 2008-ban kezdetét vette. A jelenlegi munkálatok májusban indultak, és várhatóan október végére fejeződnek be.

– Nehéz megmondani, mikor lesz vége a munkálatoknak. A szerződésben október 30-a van rögzítve. Ha nincs leállás, tudjuk tartani ezt a határidőt – mondta végül *Derdák Éva*.

Kovács Renáta

Új, hatékony lehetőség a mióma kezelésére

A mióma a fogamzóképes korú nők 20-25 %át érinti, számukra nyújt segítséget a Richter Gedeon Nyrt. készítménye. A gyógyszerterakban már kapható készítmény a mióma enyhébb és súlyosabb tüneteinek műtét előtti kezelésére szolgál, hatékony és jól tolerálható kezelési módot biztosít a betegségben szenvedők számára.

A Richter számára a nőgyógyászati terápiás terület stratégiai jelentőségű, melyen a Társaság világviszonylatban is az egyik meghatározó szereplő. Ma már azon vállalatok közül, amelyek világszerte nőgyógyászati termékekkel foglalkoznak, a Richter rendelkezik az egyik leg szélesebb termékválasztékkal, miközben folyamatosan bővíti portfólióját. Fontos mérföldkő volt a svájci PregLem gyógyszeripari vállalat felvásárlása, mellyel az originális gyógyszerek kutatásának területre lépett be a Richter.

A miómáról

A méh fibroid tumorai, a miómák a nőgyógyászatban előforduló leggyakoribb jóindulatú, szolid daganatok, melyek a fogamzóképes korú nők mintegy 20-25%-át érintik. A miómák a méh falában vagy felszínén, kötőszövetből, valamint simaizomszövetből állnak. A mióma növekedhet a méh ürege felé, a méh falán belül, valamint a méhből kifelé a hasüreg irányába. Méretük igen változó, lehet néhány milliméteres, de akár a hasüreg jelentős részét is kitölthetik. Kialakulásának oka még nem teljesen tisztázott. Valószínűsíthető, hogy a genetikai tényezők mellett hormonális háttér is van, leginkább a petefészek rendellenes működésével hozzák kapcsolatba.

A miómák tünetei

A miómák gyakran tünetmentesek, felfedezésük sokszor véletlenül történik, például nőgyógyászati szűrővizsgálat vagy ultrahangos vizsgálat során. A panaszok megjelenése és súlyossága összefügg a miómák elhelyezkedésével és méretével. Jellemző tünetei: rendszerelen ciklus, erős havi vérzés, vérszegénység, görcsös fájdalom, gyakori vizeletelési inger, vizelet

visszatartási nehézség, meddőség, terhességi komplikációk.

A mióma kezelése

Tünetmentes mióma esetén elégséges lehet a rendszeres nőgyógyászati és ultrahangos ellenőrzés. Panaszokat okozó elváltozás azonban kezelést tesz szükségessé, amely során sebészeti, vagy gyógyszeres eljárás alkalmazható.

A miómák eltávolításában a mai modern szemlélet szerint első választandó alternatíva az endoszkópos technika, de hiszterektoomia (a méh eltávolítása) is nagyon gyakran alkalmazott sebészeti beavatkozás. A fogamzóképeség megtartásának szükségessége esetén csak a miómát távolítják el és a méh megmarad. A miómás betegek jelentős részénél lehetőség van a miómaembolizáció módszer alkalmazására. Segítségével a miómák vérellátását biztosító ereket szemcsékkel elzárják, így csökkentik vér- és oxigénellátottságát. A mióma mérete ezt követően szövetelhalás következtében csökken.

A miómák műtét előtti gyógyszeres kezelésében eddig egyedüli elfogadott terápiaként a parenterális GnRH agonistákat használták. Alkalmazásukat jelentősen korlátozta a kialakuló posztmenopauzás tünetegyüttes, mint a hőhullám, a depresszió, a hangulatváltozás, a nemi vágy csökkenése, a hüvelyszárazság és a csontok ásványianyag- sűrűségének csökkenése. A Richter Gedeon Nyrt. új készítménye gátló hatást fejt ki a szervezetben található egyik hormon, a méhet belülről borító szövet növekedését szabályozó progeszteron receptorrán, így a mióma sejtei nem osztódnak és végül elpusztulnak. Csökken a daganatok mérete és az általuk előidézt tünetek súlyossága. Kutatások igazolták, hogy a készítmény hatékonyan szüntette meg a vérzést, mérsékelte a vérszegénységet és csökkentette a mióma kiterjedését. Ezek a hatások hozzájárulnak az életminőség javulásához és nem jelennek meg a mellékhatások. A mellékhatásai olyan enyhék, mint egy átlagos fogamzásgátló tablettáé. **Dr. Zalai Károly ▲**

Térjünk a lényegre:

KAMAT ÉS EBKM:

8,50%

SZÁMOS ÉRV SZÓL AMELLETT, HOGY BETÉRJEN HOZZÁNK

- 4 HÓNAPOS LEKÖTÉSRE, 100 000 FT-TŐL, MEGLÉVŐ ÉS ÚJ ÜGYFELEKNEK EGYARÁNT
- AZ AJÁNLAT JÚNIUS 11-TŐL JÚLIUS 6-IG ÉRVÉNYES, AZ AKCIÓBAN RÉSZT VEVŐ FIÓKJAINKBAN
- RÉSZLETEKÉRT LÁTOGASSON EL HONLAPUNKRA: WWW.BUDAPESTBANK.HU
- ÉRDI FIÓK: 2030 ÉRD, BUDAI ÚT 11.

Várjon el többet bankjától!

25 éves BUDAPEST BANK

A GE Capital tagja

Az Akció Premium Betétben történő betételezés feltétele, hogy az ügyfél a Budapest Banknál rendelkezzen letétösszámlával vagy befektetési kártyaszámlával vagy a befektetésekkel egyidejűleg ilyen számlát nyissan. Az akcióban részt vevő Budapest Bank fiók pontos címe megtalálható az Akció Premium Betét Hirdetményben, valamint a www.budapestbank.hu oldalon. Legkésőbb megközelítőleg a Hirdetményben felsorolt bankfiókokban kezdeményezhető. Az automatikusan leértékelő letétösszámla rendelkezővel kötött Akció Premium Betét 4-6 hónapos futamidő letétével, ill. a letétükben standard Premium betétként köt meg a következő 4 hónapos futamidőre, a standard Premium betét futamidőre. Hatálya, a betét részegységének megfelelő álszerinti kamattal, feltételei kizárólag az egyik letétével. Tapasztalható, az Akció Premium Betét Hirdetmény hatálya lépésekor a Budapest Bank standard 4 hónapos Premium betétének aktuális éves átlagos (EJKM) 4,50%-5,50%. A betétre vonatkozó szerződés részletei a betét, valamint az Akció Premium Betét Hirdetményben nem szabályozott kérdésekben irányadó rendelkezésekkel a lakossági betétekre vonatkozó általános szerződési feltételek tartalmazzák. Az Akció Premium Betét Hirdetményben meghatározott kamattal, fizetési kötelezettség a Bank lakossági betétekre vonatkozó általános szerződési feltételeiben, illetve a Bank üzletszabályzatában meghatározott rendelkezések szerinti igazságtétel alapján módosulhat. Az Akció Premium Betét Hirdetményben meghatározott betét konstrukció az Országos Betétbiztosítási Alap (OBA) által nyújtott betétbiztosítással rendelkezik, a Bank vonatkozó hírdetményének (a Budapest Banknál elérhető betétek biztonsági feltételeiről) továbbiak szerint.